

Hän ei ollut henkivakuutuksessa.

Kirj. Selma Jokela McCone.

No John, miksi sinä näin aikaseen nyt nouset? Minä juuri pyörsin ovelta takasin henkivakuutusyhtiön agentin ja käskin hänen käymään myöhemmällä, kun en halunnut sinun lepoasi häiritä."

"Henkivakuutusagentin! Sitä hittoako minä hänestä —"

"Minä vaan ajattelin, että ehkä sinä — kun sinä olet niin usein puhunut siitä, että toivoisit lastemme tulevaisuuden olevan turvattu."

"Niin kyllä, mutta sinä tiedät ettei se henkivakuutukseen ole miksiäkään turvaksi, jollet ole siinä asemassa, että tiedät aina voivasi suorittaa kuukausimaksusi säännöllisesti. Muistathan miten kävi Gus Johnsonille? Hän oli ollut henkivakuutuksessa jo monia vuosia ja maksanut satoja dollareita sisään. Ja sitten kun sodan takia ne sapat suljettiin mistä hänen toimeentulonsa riippui joutui hän etsimään työtä muilta paikkakunnilla ja suuren perheen kanssa pian joutui ahtaisiin olosuhteisiin eikä voinut suorittaa maksujaan ja menetti koko vakuutuksen. Ja nyt hän sai surmansa muutama päivä sitten tällä samalla laivajäädillä, missä minäkin olen, ja perhe jäi sentittömäksi, he kun häidin tuskin kerkisivät tähän kaupunkiin asettua. Ei, eukkoseni, ei tämä työläisen elämä ole mitään herkkuteltua! Arpa peliä se on, kehdestä hantaa saakka, vaikka sitä kuinka hyvin koitaisi järjestää ja suunnitella. Mutta unhottakaamme nämä elämän huolet nyt ainakin hetkeksi tänä iltapäivänä. Globen teatterissa on hyvät kuvat tällä viikolla. Viemme lapset iltapäiväntäntöön. Kyllä minä puen lapset sillä aikaa kun sinä laitat vähän haukkaamista."

"Oi, John, kuinka hauskaa se olisi jos todellakin voisimme mennä! Siinä on niin pitkä aika kun olen missään käynyt!"

"No miksi me emme voi mennä? Sitä varten juuri minä nousin ylös!"

"Mutta, John, meidän rahavaramme ovat taas niin kovin lyhyenä. Minun täytyi ostaa pesusaippuaa tällä viikolla, kun kotitekoinen on kaikki loppunut ja kun emme ole paljoa lihaa syöneet viime aikoina ei minulla ole rasvaa mistä tekisin uutta. Ostin saippuaa halvennusmyynnistä dollarilla ja nyt meillä on juuri sen verran rahaa jäljellä, että ensi maksuun asti toimeen tulemme — ei riitä näyttelyyn jollemme ole hetken aikaa ilman voita, tai jotain....."

"Kirottu onni! Pitääkö meidän iankaikkisesti laskea joka sentti! Emmekö edes saa sitä huvia silloin tällöin nauttia, että nähdä lapsemme onnellisina."

"Älä sure, John. Minä uskon, että kunhan pääsemme tässä taas elämisen alkuun ja saamme mennä laskemaan vaan tavallisiin jokapäiväisiin tarpeisiin, niin ei ole pahastikaan asiat, jos ei vaan elämän kustannukset kovin paljoa nykyisestä kohoaa."

"Niinpä niin! Jos eivät kustannukset kohoaa! Siitä saat olla varma että ne kohoavat! Ja milloinkaan sinä luulet, että menomme supistuvat "tavallisiin" jokapäiväisiin tarpeisiin! Kyllä niitä "ekstroja" rahan menoja aina löytyy! Olemme jo jäl-

sä niiden sotasaastömerkkien maksussa, jotka sitouduimme tämän vuoden aikana lunastamaan. Ja toissa päivänä otin taas sadan dollarin vapauslainan vähittäismaksulla. Ei sitä kehtaa olla "släkkäri" kun kerran meidän jokainen niitä ottaa."

"Olen iloinen, että sen otit. Onpahan edes se jotain säästettyä tulevaisuuden varalle ja muutenkin se on harmoniassa sen katsantokannan kanssa, joka sai meidät tulemaan tänne saakka auttamaan Setä Samuliä laivojen rakentamisessa."

"Niin kyllä. Me saamme olla kevyellä omallatunnolla siitä, että olemme osanneet suorittaa. Mutta pahinta vaan on se, että suuri yleisö eli n. k. maailma ei katso asiaa samalta kantilta. Näyttää siltä kuin kaikkialla luultaisiin meidän laivojen rakentajain olevan avonaisia rahasäkkejä mistä jokainen saa vaan ottaa kourakaupalla. Eräs työtoverini kertoi, että kun hän ei muistanut piilottaa laivajäädin merkkiään kun meni kenkäpuotiin aikeessa ostaa parin kenkiä, niin kaikki kengät olivat niin äärettömän korkeahintaisia, että hänen oli aivan mahdoton tehdä kauppaa. Ja kauppias vaati haukkumista lähennellen vakuutettiin hänelle, että hänen varansa kyllä kannattavat kenkäparin ostaa. He kai huulevat, että me laivojen rakentajat olemme olemassa vaan liikemiehiä varten."

"Älä ole noin katkera, John! Mitä se hyödyttää? Olkaamme edelleenkin säästeliäitä ja koetkaamme kaikki asiat suunnitella parhain päin, kuten aina olemme tehneet. Ehkäpä vielä jonain iltapäivänä saamme nauttia elämän valoisammastakin puolesta."

"E-h-k-a-p-a! Ehkäpä! Tuo "ehkäpä" on niin kovin epävarma ja niin kovin kaukana! Minä haluaisin nähdä muutamia valopilkkuja nyt jo. Vaikkapa ei ne olisi sen kummempia valopilkkuja kuin ettei iloita hetkinen lasteni ilosta."

Kovin alakuloinen ja synkkämielinen mies oli John sinä iltana mennessään työhön yövuorolle. Hänen mieltänsä katkekoitti se seikka, ettei voinut vaimonsa ja lastensa kanssa mennä näyttelyyn sinä iltapäivänä. Heidän taloudellinen asemansa, jonka vaimonsa oli niin viattomasti levittänyt hänen eteensä, painoi raskaana hänen sydämellään. Hän meni työhönsä hajamielisenä. Hän liikkui koneellisesti. Totuus kuletti hänet tavalliselle paikalleen teräslaitaan kyljellä. Hän ei ajatellut työhönsä; hän ei voinut sitä ajatella. Hän ajatteli vaan omaa taloudellista asemaansa ja sitä mieliharmia kun ei saanut lastensa kanssa viettää hetkistä teatterissa.....

Ryskyen ja ritisten putosi alas raskas teräslävy, joka oli kiinnitetty laivan kylkeen vaan parilla niittinaulalla. Edessä satui seisomaan yksi laivajäädin "käsi", niittäjä numero 105. Raskas teräslävy murskasi miehen alle, nitistään häneltä hengen silmänräpäyksessä. Tämä "käsi", tämä numero 105 oli John, se sama rakastava perheen isä, joka vaan tuokio sitten oli niin raskaasti huolilta rasitettu. Nyt hän vihdoinkin oli vapautunut taloudellisista huolista.....

Onnettomuustapauksen sanottiin johtuneen "huolimattomuudesta." Mutta kuka tietää kertoa totuuden? Kuka tietää, vaikka se mies, joka tuon teräslävyä paikoilleen niin heikosti kiinnitti, oli myöskin taloudellisten huolten rasittama; ehkä joku synkkä suru tai katkera mieliharmi jätyi hänen sydäntään, ettei hän voinut kiinnittää ajatuksiaan työhönsä, eikä muistaa, että toinen mies tulee käsittelemään samaa lävyä kun hänen jättää. Kuka tietää totuuden?

Ja... mahdollisesti sai onnettomuuden aikaan huolimattomuus. Näennäiset seikat osottivat sen johtuneen huolimattomuudesta ja yleisö oli tyytyväinen selitykseen. Antaa siis totuuden peittyä ja unhottua. Se olisikin liian surullinen ja synkkä kuva näytteillepantavaksi tässä surujen ja pettymysten maailmassa, missä itesäilytysvaisto pakottaa meidät ihmisparat etsimään huvia ja iloisuutta vaikkapa itsemme pettämisen hinnalla.

Vaimo parka! Ei hän osannut uneksia, että hänen hyvää tarkoittava säästeliäisyytensä saattaisi hänen avio-onnensa niin traagilliseen loppuun. Hän oli erinomaisen kodin haltija. Aina hän oli katsonut sen, etteivät perheen menot pääse liivahtamaan tuloja suuremmiksi. Vainomaisesti hän pelkäsi velkaantumista. Muistikammioissaan säilyi kuva hänen varhaisesta lapsuudesta — itkevä, sureva äiti, vieraita ihmisiä, jotka tulivat yksi toisensa jälkeen ja veivät mennessään viranomaisten avulla omaisuutta, joka oli hänelle ja äidilleen välttämättömän tarpeellista ja niin äärettömän raskasta. Ja se lapsuudessa miehen painunut velkaantumisen pelko se oli, joka saattoi hänet itskeiliämyksiin ja uhraksiin yksinäy vähäpätöisimmissäkin asioissa.

"Olen väsynyt tähän ainaiseen kurjuustarinoiden kuulemiseen! Miksi eivät nämä miehet ole henkivakuutuksessa? Miksi eivät he turvaa perheitään ajoissa, ettei niiden tarvitsisi puutteeseen jäää! Miksi eivät he säästä nyt kun hyvää palkkaa ansaitsevat!"

Niin jutteli eräs, jonka taloudelliset huolet ovat niin suuret, etteivät ne lähentele välttämättömien ja vaatimatomiin jokapäiväisten tarpeiden rajoja. Ei hän voinut ymmärtää syitä.

Mutta ne toiset "kädet", ne toiset "numerot", HE eivät ole "väsyneet", sillä he ovat samassa ryöpyisessä ja salakavalassa elämänvirrassa ja siis tuntevat yhteisen kohtalonsa. Nurkumatta he helittävät ukkaroidensa rihmat auttaaksensa hätään jontunutta perhettä, sillä ken voi sanoa vaikka jo huomenna heidän omat läheisimpänsä ja rakkaimpansa ovat avun tarpeessa ja kirkkapa muut heitä auttaisivat, jolleivät ne, jotka heidän asemansa ymmärtävät.

Lapsityö rehottaa jälleen Yhdysvalloissa

Sen jälkeen kun ylioikeus kumosi lapsityönkieltoain, ovat teollisuuden harjoittajat käyttäneet erikoisesti hyväksensä tätä poikkeusaikaa, jolloin patriotismin nimessä on lapsityökin selitetty sopivaksi ja inhimilliseksi, kun se vain on edistänyt jollakin tavalla "sielläolevien poikien"

hyvinvointia. Kapitalistinen pätevälehdistö on erityisesti huolehtinut siitä, etteivät lapset vain olisi joutilaita ja ne ovat keuhneet sellaisia poikia ja tyttöjä, jotka jo varhain keväällä, ennen koulun päättymistä antautuivat maanviljelystöihin. Monet hallituksen virkailijat, opettajat ja lapsitoimisto sekä työväenjärjestöt ovat vastustaneet lapsityön käytäntöönpanoa edes patriotismin nimessä, mutta kun korkein oikeus kerran kumosi lain, joka lapsia suojeli, niin on lapsityö taas kaikkessa kurjuudessa käytännössä yli koko maan.

Lapsitoimiston tutkimukset lapsityön suhteen osottavat, että kasvikkannuttimoissa on työskennellyt 7 vuotta nuorempiakin lapsia koko kesän ja syksyn ajan. Suurin osa näistä lapsuuskaisista on jäänyt kouluvirkailejoilta huomioon ottamatta ja ovat he saaneet jäädä kokonaan pois kouluista. Tutkimuksessa kävi myös selville, että useissa kannuttimoissa työskentelee alakäisiä lapsia melkein ympäri vuoden. Heidän työpäivänsä on epäsuunnollinen ja he asuvat epäterveellisissä ja ahtaissa "kämpissä". Lapset tekevät kaikenlaista työtä, kuorivat kasvikkia, y. m. Ne heistä, jotka ovat liian pieniä ulottuakseen työpöydille, seisovat laatikkojen päällä. Lattiat kannuttimoissa ovat aina märät ja liukkaat ja työhuoneet epäterveelliset. Yksistään Marylandin ja Virginian 270:ssä kannuttimossa oli tutkittaessa 1,094 14 vuotta nuorempaa lasta. Lapsityö näiden ja useiden muidenkin valtioiden kannuttimoissa on ollut kokolaila laillisten rajain sisällä siihen asti kun ylioikeus kumosi lapsia suojelevan lain, jonka jälkeen muidenkin voimassaolevien lakien noudattaminen näyttää jääneen kokonaan sivusiaksi. Kaiken ikäisiä ja kokoisia lapsia työskentelee tehtaissa, jonne niitä polsoja ajaa hirvittävän korkeat elinkustannukset.

Philadelphian koulujen ylijohtaja on kertonut eräässä puheessaan, että sen kaupungin teollisuuslaitoksissa pidetään suurta lapsityöläisten armeijaa vastoin kaikkia lakeja. Varsinkin on sikasaaren (Hog Island) laivaveistämöillä tavaton määrä lapsityöläisiä.

Eräs lapsitoimiston kirjuri sanoo: "Suuret joukot lapsia on vapautettu koulusta ja otettu sotatöihin. Siihen meillä ei olisi vielä ollenkaan ollut pakkoa, sillä työvoiman puute ei ole ollut läheskään niin suuri, että olisi ollut välttämättöntä ottaa lapset pois kouluista ja lähettää heidät ansiotöihin. Tietysti eivät lapset ole voineet mennä koulun sellaisissa tapauksissa, kun ei ole saatu opettajia. Useita kouluja on suljettu sen takia, että niiden oppilaat pienimmästä suurimpaan ovat olleet jossakin sotatyössä."

Sotavoittoilijat ovat taas nitittäneet kultaisten sadon lapsityön kirouksesta.

Kongressissa koetetaan saada läpi sellaista lakiehdotusta, jonka mukaan lapsityön tuotille asetettaisiin korkea verotus ja tämän lisäksi vielä erikoinen lisäverotus, kun sellaisia tuotteita kuletetaan valtiosta toiseen. Täten luullaan saatavan jotakin suojelusta lapsille, jota ylioikeus ei kykene kumoamaan.

Erilaisten postimerkkien luku, joita on käytetty ja vietä nykyäänkin on käytännössä ympäri maailmaa nousee noin 21,000:een.